

Változó apaszerepek a mai Németországban

„...édesapám más volt, mint a többi apa. Édesapám gyerekei ezt hamar észrevették, nem voltak buták. Más apa együtt reggelizik a családdal, bevásárol, hivatalba jár, gyárba. Hát ez nem. Ebédjét bukkant fel a szobájából. ...”¹

Gondolom, sokan vagyunk így ezzel, s vannak hasonló gondolataink, szavaink arról, hogy a mi édesapánk más, (más volt), mint a többi apa. Jobb-rosszabb, angyalszerű, vagy már-már ördögi. Mert nem létezik mindenkire érvényes apa-klisé, de még általánosan érvényes apaszerep sem, hiába sulykolták – s teszik, gondolom, ma is – belénk elsős olvasókönyvek bugyuta mondatai: „Apa olvas, anya főz.” Mit vártunk, mit várunk tőlük manapság, kinek mit jelent az ideális, a jó Apa. Nekünk (de talán nem is csak egy, hanem két generációnak is) örökre megmarad az a kép, a Gábor Miklós bőrkabátjába bújtatott Apa, akinek kitárt karjába Mahler zenéjére belé lehet szaladni. A bennünk mindmáig élő, néha hősi álmodott, mégis hétköznapi, kordzakós, aktatáskás, bölcs és gondoskodó, a hirtelen öregedésnek indult, egész szellemi-jellemi valónkat felépítő Apa. És mit jelent/ett a mi gyerekeinknek, ha velük volt, vagy ha épp távolodóban, folyamodtak ezért a polcra tett fotóhoz támogató engedélyért („fénykép-apa megengedi). Mit a mai egészen kicsiknek, azoknak, akiknek az abuzív apa csak fantom, a bajok, fájdalmak forrása, akit mély-séges igazságérzettel átítatott három kívánságaikban – halálát, szenvedését nem kívánva – száműznének leginkább, hogy végre békében lehessenek. („Legyen varacskos béka, s ott kuruttyoljon magában a tenger közepén,”) Lehet ezen töprengeni, nem is keveset.

A *Die Zeit* az elmúlt másfél évben több cikkében foglalkozott az apák családban betöltött, radikális változást mutató szerepével. Ezekből ismertetünk röviden néhányat abban a tudatban, hogy a téma nálunk is legalább annyira idő-szerű és elgondolkodtató, mint Németországban.

■ A PATER FAMILIÁSTÓL AZ ANYASZÍVIG

Szembeötlő az íráskor alaposága, sokszínűsége, az, ahogyan a szerzők – néha jellegzetesen női és férfi optikával ugyan, de általában elfogulatlanul – a kérdést minden lehetséges oldalról igyekeznek körbejárni, kezdve a görög mitológiai „előzményekkel”, folytatva friss statisztikai adatokkal, alátámasztva szociológiai, pszichológiai, demográfiai elemzésekkel. Az újságírók szociológussal, társadalomkutatóval és gyermekpszichiáterrel beszélgetnek, a „civiliek” közül pedig megszólaltatnak fiatal, apás szülést megélt és a gyermeknevelésben természetes aktivitással részt vállaló apákat is.

Számomra az volt talán a legizgalmasabb kérdés, hogy honnan eredeztethető az anya-gyermek kapcsolatnál jóval ellentmondásosabb, néha feszültebb apa-gyermek viszony? A bűnbakot nem kell feltétlenül a görög mitológia apagyilkos/gyermekfaló alakjaiban, Kronosban, Zeusban és Ödipuszban keresnünk, hiszen itt van nekünk a magunk zsidó-keresztény kultúrköre. Ábrahámmal, aki Istene iránti feltétlen hitében vagy vakbuzgalmában szíve rezdülése nélkül kész lett volna feláldozni Izsákot; a nemcsak teremtő és védelmező, hanem özönvízzel büntető Istenatyával, a fenýi-

tés jogát törvényében előíróval; a Fiát Megváltóként feláldozó Atyával stb. Talán ezért írta Sartre önéletrajzában, hogy jó apa pedig nincsen, s hogy ezért nem az embert terheli a felelősség, hanem magát az apai szövetséget, kötetést. (A szavak, 1964.) S ezért nyilatkozott úgy az újságíró kérdésére Peter Riedesser gyermekpszichiáter is, hogy a Bibliából ismert gyermekáldozat elfogadottsága vezetethetett oda, hogy az országok vezetői, főleg a XX. században százezerszám áldozták fel skrupulus nélkül saját „fiaikat”?

Mitől, miért olyan más tehát az apát a gyermekéhez fűző kapocs, milyennek kell annak lennie? Gyengédnek vagy férfiasnak? Hogyan alakult az apának a családban betöltött szerepe a korlátlan hatalmú pater familias-tól kezdve az elmúlt évszázadokban, s hogyan alakul napjaink Németországában, ezekre az izgalmas kérdésekre keres választ a hat Zeitebeli írás.

Az „Apai szeretet” címet viselő, a 2008. január 3-i számban megjelent írás rövid történeti áttekintést ad a matriarchátustól a XX. század Németországáig. Egyáltalán nem meghökkenő a cikk azon állítása, hogy az ősi társadalomban a patriarchátussal kezdődött az apák otthontól való elszakadásának, mondhatni munkába járásnak, az „Abwesenheit-nek” hosszú-hosszú korszaka. S hogy azért vannak még a történeti fejlődés logikájának ellentmondó kivételek is, azt azzal a példával illusztrálja, hogy a '70-es

¹ Esterházy Péter, *Harmonia Caelestis*, 302.

években antropológusoknak sikerült még 80 természeti nép közül három olyan törzset fellelniük – többek között a Pápua Új-Guineától keletre lévő Trobriand szigeteken –, akiknél egészen csodálatra méltó és test/közeli kapcsolatban éltek apák újszülött gyermekeikkel: karjukra téve sétáltak velük a faluban, gagyogva vigasztalták őket...

A nyugati világban a XVIII. században, amikor az otthon és munkahely még nem vált szét egymástól, a család termelő közösségében teljesedett ki az autoriter családfő alakja, ő volt a családi gazdasági közösség feje, korlátlan ura házastársának és gyermekeinek. Megszabta a fiú életútját, kiválasztotta a lány jövődöbelijét. Így volt ez később még a magát haladó szelleműnek valló – hát még a szigorúan tradicionális! – polgári családokban is. (Emlékezzünk csak a Kafka és apja közötti legendásan rossz kapcsolatra, amit a már híres íróvá vált fiatal férfi sem tudott soha kiheverni, s az óriás, félelmetes apához fűződő szorongásainak okát egy soha el nem küldött levélében írta meg.) Csak az ipari forradalom szakította szét ezt az egységes világot magán- és nyilvános szférává: az apáknak lassan el kellett hagyniuk otthonaikat, hogy elartsák a családot. Ebből aztán az is következik, hogy minél jobban megerősödött az apa legfőképp materiális, kenyérkereső pozíciója, annál nagyobb lett a veszélye annak, hogy a munkanélkülivé vált apa talajt-szerepet vesztett személynek érezte magát a családban. Ez a frusztráció vezetett elsősorban az alkoholfogyasztás emelkedéséhez és az apai erőszakhoz. Már akkor tehát!!

A gazdasági válság az egész társadalomszerkezetet megingatta: a kilátástalanságba, munkanélküliségbe befásult apákban megnőtt az igény, hogy legalább a családon belül megőrizhessék autoritásukat. Nem véletlen, hogy a gazdasági válságok mindig apai tekintély, presztízs válságát is jelentették. Minél bizonytalanabbá vált a munkaerőpiac, annál kínosabbá vált az apák helyzete a családban. Erre az elmúlt 200 évben többnyire egyformán reagáltak a megingott pozíciójú családfenntartók: káromkodással és ivással. Ezt már egy másik írásban, Mathias Krupa írja cikkében, az *Apák álmában*. Ahol megszűnik a hasznosság tudata, a tényleges hatalom, ott felbuknának az erőszakos nevelési módszerek. Ez a fejlődés a náci időkben érte el tetőfokát... A Hitlerrel való azonosulás mentette meg az apák elvesztett hajdani „nagyságának” maradványát. (Gondoljunk itt a Grass Bádogdobjában olyan kiválóan ábrázolt kis-náci apa alakjára!) S mi történt a háború után? A megtört férfiak konformizmusba és a gazdasági csoda konzumlázába menekültek, bebetonozódott a fegyelmezési joggal felruházott családfenntartó apa figurája, míg az anya leginkább szülésre és gyermekgondozásra predesztináltatott ez idő tájt.

A németországi '68-nak közel akkora jelentősége volt, mint a párizsinak. A szülői – főleg atyai – tekintély aláásásában, megrendülésében mindenképpen. Az ottani fiatalok ugyanis nemcsak egy autoriter szülő modellel, generációval akartak leszámolni, hanem szüleik náci múltjával is. Ez az ideológia szolgáltatta az első ún. „új apák” generációjának nevelésméleti munícióját, azokat, akik a nyolcvanas

években – babahordó kengurukban magukra kötve – cipelték gyermekeiket, pelenkáztak, bőfiztettek, mindent legalább annyira jól tudtak, mint asszonyaik.

A legalaposabb és legkritikusabb, néha kissé ironikus elemző, Matthias Krupa, a 2006. július 6-i „*Apák álma*” címmel megjelent írásában határozottan állítja, hogy a férfiak már rég nem idegenkednek a család körüli teendőtől és a házimunkától. Ha hagyják őket, szívesen lesznek gyermekeik példaképei, nevelők és gyermekgondozók. Az más kérdés, hogy akkor ki keresi a pénzt? Mert nem mindenki lesz futballszár, mint a kapus Jens Lehmannból, aki kiválóan össze tudja egyeztetni a nem kis pénzt a konyhára hozó sportkarrierjét a közösnek vallott szülői felelősséggel.

■ ELKÖTELEZETT CSALÁDAPÁK

Több mint három évtizede tart a nők és férfiak közötti küzdelem, amelyben kezdetben messze a férfiaké volt a vezető szerep, de jó ideje inkább passzív szerepet töltenek be. Gyakran szolgáltak feminista mozgalmak kritikájának céltáblájául, s nemcsak amiatt, hogy a munkahelyeken a női kolléganők érvényesülésének útjában álltak, hanem azért is, mert az asszonyokat a tűzhely mellé kényszerítették. A családjá mellett elkötelezett férfi vált a nőmozgalmak legfontosabb követelésévé. Ha arra van szükség, hogy az asszonyok dolgozzanak, vagy többet dolgozzanak, akkor a férfiaknak részt kell vállalniuk a gyermeknevelésben. Jogos igény. A feministák azonban nagyon is tisztában voltak azal, hogy ennek az elvárásnak igen sok férfi szeretett volna megfelelni, s sokkal inkább szövetségeseik, mintsem ellenfeleik voltak ebben a harcban. A Szövetségi Kormány legfrissebb családjelentése szívesen idézi e tárgyban az amerikai szociológusnőt, Kathleen Gersont, aki már tíz évvel ezelőtt kimondta, hogy sokszor éppen a nők nem veszik észre a férfiak elszánt változtatási szándékát, ők a haladás kerékkötői.

Matthias Krupa írásából feltétlenül idézni kell az anyapa definícióját. E szerint „*az anya elsősorban biológiai produktum, míg az apa társadalmi konstrukció. Egy férfit nem a szülés tesz apává, hanem az a kaland, amit a szülőszobán és a családon kívül él meg, az például, hogy képes el ejteni a medvét (na ja, a német férfiak egykor még képesek voltak ilyesmire !!...), vagy, hogy ki tudja védeni a tizenegyest. A szociológia nyelvén: A férfiaknak a családon belüli autoriter szerepe, az ott élvezett tekintélye feloldhatatlanul össze van forrva a családon kívüli gazdasági és szociális helyzetével.*”

Manapság azonban új fordulatot vett a nőkről, férfiakról folyó vita, sokkal inkább anyákról és apákról folyik a diskurzus, arról, hogy akarnak-e a nők és férfiak anyává, apává válni... Riasztóak a legfrissebb demográfiai jelentések: minden negyedik német férfi döntött úgy, hogy nem akar gyereket; majdnem minden harmadik 39 év alatti. Az apákról szóló vita jellege megváltozott, demográfiai problémává vált. Hiszen az apává válástól való félelem hátteré-

ben nagy valószínűséggel az apaságtól, az apai szereptől való félelem bújhat meg.

Franz Walter, Göttingenben oktató történészprofesszor és társadalomtudós 2008. január 7-én, a zeitonline-on megjelent „*Férfias, fiatal és mélységesen bizonytalan*” című írása szól erről a jelenségről. A fiatal férfiak manapság szenvednek a sokféle szerepelvárástól. *„Érvényesítő képességük legyen erős, maguk sikeresek, és ugyanakkor legyenek egész másfélék is. A fiatal férfiak nem bíznak a jövőben. Terved közöttük a rossz döntéstől, a kudarcától való félelem. S ez a már-már paranoiás félelem nemcsak a hivatali karrier te-*

rületét érinti, hanem egyre növekvő mértékben a párválasztástól is ilyen görcsösen félnek. Bizonytalanok, attól tartva, hogy nem ők maguk írják saját önéletrajzukat, szorongással érzik úgy, hogy mások írják meg szerepüket az élet forgatókönyvében.”

Hogy pontosan hányan vannak a szerepváltásra kész apák a mai Németországban, arról pontos statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre. Egy 2005-ös mikrocenzus 6,7 millió házaspárt vizsgált. Értelemszerűen ennek a fele apaszerepben nevel 18 éven aluli gyermeket. Ehhez számítható 684.000 nem házasságban élő apa, illetve 154.000 fő

kiskorú gyermekét egyedül nevelő apa. Minden második 35. és 45. életéve közötti férfi legalább egy gyermekkel él közös háztartásban. A nem vér szerinti, hanem nevelő-apák arányát mintegy 7%-ra becsülik. A kiskorú gyermeket nevelő házas férfiak 88%-a bérből és fizetésből tartja el a családját – egyharmaduk 45 órát vagy még többet dolgozik hetente – 7%-uk munkanélküli. Ezzel szemben a feleségeknek csak 50%-a rendelkezik munkából származó jövedelemmel. Míg a gyermek megszületése előtt férfi és nő nagyjából egyenlő arányban dolgozik, az első gyermek megszületése után drámaian megnőnek a különbségek: a férfiak egyre több munkát vállalnak, a nők egyre kevesebbet. Berlini tudósok kutatásai igazolták, hogy minden egyes gyermekkel növekszik a jövedelemszerzésre fordított idő, de nő a házimunkával eltöltött és a családnak szentelt idő is. A 3 éven aluli gyermeket nevelő, 25 és 45 év közötti apák napi 238 *percet*, azaz napi négy órát dolgoznak otthon (más felmérések szerint csak kettő és fellet.), s ebből több mint másfél órát töltenek gyermekgondozással. A férfiak egyébként a házimunkában sokkal szívesebben főznek és vásárolnak be, mint mosogatnak és takarítanak. Nagy hangsúlyt kap a hétvégeken a családdal együtt töltött idő is. Ezzel a 2,5 – 4 órával jóval az asszonyok teljesítménye alatt maradnak ugyan, de lényegesen többet tesznek a családjukért, mint tíz évvel ezelőtti sors társaik. Hasonló eredményre jutott a neves demográfus, a Münchener Kora-pedagógiai Intézet igazgatója, a németországi apa-kutatások úttörője, Wassilios Fthenak is, amikor azt állította, hogy a német férfiak kétharmada vallja magát elsősorban gyermeknevelőnek, s csak egyharmaduk definiálja magát kenyérkeresőnek. A gyakorlat azonban mégsem probléma nélküli. Ugyancsak az apa-kutató Fthenakis írja, hogy *„a családon belüli tradicionalizáció arra kényszeríti az apákat, hogy átvegyék, vállalják a kenyérkereső funkciót, ami aztán a családon belül a párkapcsolat eróziójához vezető folyamatot indít el, s amit a párok nem igazán tudnak kiheverni.”* Sokak szerint az idealizált apakép leginkább még csak álom. Játsszótereken és gyermekorvosi rendelőkben ritkán látni ezt az elkötelezett típust, az óvodában is feltűnő, ha nemcsak reggel viszi be, de kora délután ő is viszi haza a gyereket. Valóban illúzió lenne ez a munkahelyén és a családjában is tökéletesen teljesítő, elkötelezett apa?

Az *„Ahogy az Apa a fiúval”* című írás (*Zeitonline*, 2008. január 11.) szerzője, Parvin Sadigh írja: a mai szerepváltós világban nincsen csak fekete és csak fehér, azaz olyan apák, akik az anyákkal teljesen egyenlő mértékben veszik ki a részüket a gyermeknevelésből, s olyanok, akik csak a pénzt keresik, s ennek fejében azt várják társuktól, hogy nekik otthon meg legyen a nyugalmuk.

A Frankfurter Szociológiai Kutatóintézet 2003 őszén összesen 10.000, 10 oldalas kérdőívet küldött haza a „Kedves Édesapák!” megszólítású levél kíséretében, amelyben a kutatók arra kérték a szülőket, hogy a családok működjenek közre az Intézet Apa-kutatásában, amelyről egyébként

nemcsak ez a cikk, hanem az „Apai szeretet” című is említést tett. Az intézet két munkatársa, Andrea Pambey és Hans Walter Gumbinger kutatta ezt az izgalmas fejlődést, s jutott arra a következtetésre, hogy a két alaptípuson kívül vannak még „mutáns” apatípusok is. Íme a hat lehetséges változat:

1./

Az egyenlő (egalitárius) apa: akiből már csak az hiányzik, hogy maga tegye mellre a kisbabát, egyébként popsit mos, pelenkáz, etet és böfiztet. Megveti a szerepkliséket, nagyon türelmes és teljes összhangban van a gyermekével. A partnere is nagyon megbecsüli. Mindenképpen el akarja kerülni, hogy a felelősséget kizárólag a feleség viselje. Az egyetlen rizikófaktor vele kapcsolatban az, hogy nehezen elképzelhető, hogyan viselkedne akkor, ha pl. valamilyen külső kényszerből, hivatali, vagy pénzügyi okból visszakényszerülne a munkahelyére. Felróhatjuk neki azt is, hogy túlterheli a gyermekét az egyenjogúság állandó hangoztatásával, illetve azt, hogy túl sok önállóságot követel tőle. Meglepő, de belőlük van a legtöbb, 28,5% -t képviselnek!

2./

A párkapcsolatban hagyományos apa: sok tekintetben hasonlóan viselkedik, mint a tradicionális apa. Bár talán sosem akart saját gyereket, amikor az mégis megszületett, alapvetően megváltoztatta az életét. Gondoskodik a gyerekről, nevelési szabadságot vesz ki. Drasztikusan lerövidíti a munkaidejét. Empatikusan gondolkodik és szeretetreméltó, annyiban más, mint az egyenlő apa, hogy minden tekintetben férfi akar maradni, és a nevelésben is a hagyományos férfiszerepet adja tovább, arra tanítja a fiát, hogy házasságkötés előtt szexuálisan tombolja ki magát.

3./

A kifelé vagy látszatra apa

Ő is szeretne elkötelezett apa lenni és elhatárolódni a tradicionális apaszereptől, de nem találja az odavezető utat, túlterhelt, és nem számíthat segítségre. Ott a kicsi gyerek, miközben a 14 éves nagy már kábítószerezik, nincsen érzelmi viszonya a gyerekeivel. Néha eljár a cimboráival vagy játékpárnereivel, tehát nem mond le a saját, különbejáratú örömeiről sem. A felesége mégis kedveli, ő viseli ugyanis a kalapot a családban, mindig feloldja férj-urát a bizonytalanságából, az általa kívánt úton dirigálja férjét, és csak néha bíz rá nevelési feladatot.

4./

A peremre szorult apa:

Kizárva, kirekesztve érzi magát az anya-gyermek kapcsolatból, amiért a feleségét hibáztatja. Hasonlóan, mint a látszat-apa, ő is keresi a saját helyét, a hagyományost már nem akarja, de megvan a véleménye az emancipált nőkről. Kizárólag az asszonyt hibáztatja azért, mert nem vonja be őt jobban a család életébe. Az adatok alapján a két szociológus nem tudta kiszűrni, igazolni, hogy ebben vajon igaza van-e az ilyen apának. Néhány nyilatkozat ui. emelt szót. Mert valóban voltak anyák, akik nem szeretik, ha férjük visszautasítja a klasszikus férfiszerepet. Ugyanakkor voltak olyanok válaszdók, akik többet várnának partnerüktől, de a férj inkább családfenntartóként szeretne elismerést kivívni. Ez a típus is keresi a helyét az új világban.

5./

A bizonytalan, ingerült apa: Neki van a legproblematisabb kapcsolata a gyermekeivel. Ő az, aki ingadozik a nyitott és a tradicionális apamodell között. Nem a nőt hibáztatja, a kutatók szerint partnerével meglepően jó, harmonikus a kapcsolata, már-már kritikátlanul jól megértik egymást, a feleség szinte gyermekeként bánik vele, babusgatja. Az ilyen apa minden feszültségét, indulatát a gyermekén tölti ki, legszívesebben csak tilt és parancsol, türelmetlenül, bosszúsán reagál, maga sem tudja mit vár a gyerektől, ahogyan azt sem, hogy magától mit.

6./

A hagyományos, távolságtartó apa: Hogy ilyen is van, azt a számadatok bizonyítják. A vizsgált populáció 18 %-át teszik ki. Nekik aztán nincsen baj az önazonosságukkal! Mindent úgy tesznek, ahogy apáik és nagyapáik tették. Megkeresik a kenyérrelalót, a hétköznapokat, a gyerek körüli teendőket pedig a feleség menedzseli. A hétvégeken azonban szívesen beszélnek: kirándulni mennek a családdal, megjavítják a háromkerekes biciklit.

A bevezetőben idézett Peter Riedesser gyermekpszicháterrel készült interjú (*Gyengéd, mégis erős*, Die Zeit, 2006. július 6.) szerint apatémában három vezérelvnek kellene érvényesülni:

- a régi apa-kliséstől sürgősen meg kell szabadulni, és újraértelmezni a karrier fogalmát;
- az apának a születés pillanatától kezdve önálló, önálló kapcsolatának kell lennie a gyermekével;
- közös felelősség a gyermek-szülő kapcsolatért.

A sikeres apaságról pedig így beszél: „Az a gyengéd apa-gyermek együttléttel kezdődik, amelyet ezelőtt kizárólag anya-gyermek kapcsolatról volt elképzelhető. Újra kell értelmeznünk az anyaság és apaság fogalmakat. Szülőségről kell beszélünk, amelyet nők és férfiak fele-fele arányban gyakorolnak úgy, hogy az sikeres legyen a gyermekük felé is. Döntő annak felismerése, hogy a természet kétnemű szülőséget hozott létre... minden egyes sejtben jelen van az apa és az anya is.”

Matthias Krupa ír arról egy másik cikkében (*Apák hallgatása*, 2007. december 19.), hogy a róluk szóló vitában éppen az érintettek, az új típusú apák hallgatnak leginkább. Ennek a hallgatásnak különböző okai vannak, az egyik például az, hogy a nők jóval rutinosabbak, nagyobb hajlandóságuk van arra, hogy önmagukról beszéljenek. Televíziós vitaműsorokban is leginkább politikusnők – pl. Ursula von der Leyen, Eva Hermann – vitatkoznak, néha egy püspök is szót kap, hogy képviselje a férfiak érdekeit, vagy egy boldogtalan elvált férj. Azok hiányoznak, akiknek valóban lenne mondanivalójuk a család és hivatás összeegyeztethetőségéről: az egyszerű, hétköznapi apák.

S így van ez a politikai arénában is. A téma, ami tegnap még nem számított igazán nagy ügynek, ma választásokat dönthet el, s mindez szinte teljesen női kézben. A tizenhat szövetségi családügyi miniszter közül tizenkettő nő. Az SPD kétségbeesetten keresi. ? Ursula von der Leyen (CDU) – orvosi diplomával rendelkező, háromgyermekes szövetségi családügyi miniszter, aki a közelmúltban igen komolyan és szigorúan jelentette ki, hogy a mai német társadalom „nem lesz tovább működőképes” ha az apaszerep nem képes tovább fejlődni.” – szocialista női megfelelőjét. Mert az fel sem merül a pártvezetésben, hogy inkább *ellenpólus*-nak kéne lennie, nem nőnek, hanem férfinak. A médiában rendszeresen szereplő, a családról felelősséggel nyilatkozó férfiakat egy kézen meg lehet számolni.

Karin Ceballos Betancur az *Apai szeretet* (Die Zeit, 2008. január 3-i száma) című írásában mégis megszólaltatta a leginkább érintetteket, a két fiatal apa legintimebb érzéseivel ismerteti meg az olvasót:

Robert Fass, barátainak csak *Gobby*, a 36 éves, hamburgi asztalos, sírt, amikor ikerkislányai közül Edda elsőként kibújt, s a bába az ő kezébe nyomta, míg ő a másikkal foglalatalkodott. Sírt, mert ekkor hullott le róla a 9 hónap alatt felgyülemlett összes feszültség, oldódott a szülés alatt érzett tehetetlenség. A baba nézte őt, aztán telibe lepilsilte a kedvenc Mohammad Alis pólóját. Sírt, pedig nem akart gyereket, sőt kifejezetten sokkolta a hír, amikor megtudta, hogy barátnője teherbe esett, hiszen nem is ismerték még olyan rég és olyan jól egymást. *Gobby* elutazott pár napra vidékre, Hessen környékére az apjához, hogy nyugalma legyen. S már elszánt leendő apaként érkezett haza. „Apámmal egyáltalán nem beszéltem a dologról, mit sem sejtett volna a kérdés eldöntésében. Egyszerűen jó a kapcsolatunk, kedves, érző ember, mégis nehezemre esnék ilyen

dolgokról beszélni vele. Egyszerűen nem tanultuk meg, hogy az érzelmeinkről őszintén beszéljünk egymással. Ha minden jól működik majd, Eddával és Lillyvel másként lesz, ha nagyobbak lesznek! Na, nem egészen másként, nekem is egészen jó gyerekorom volt. Csak egy-két dolog lesz más. Hogy mi például? Késő van, elmúlt éjjel.” Nem folytatta.

Legjobb barátjának, Soren Bartlocknak, aki szintén asztalos, pár hónappal később született meg a kislánya, Manou. Azóta ők ketten, valami papaklub-félét alkotnak, hiszen, ha összejönnek – márpedig a gyerekek születésével nem szakadt meg korábbi intenzív kapcsolatuk, csak valamivel ritkábban járnak össze –, gyakran beszélgetnek babapopsikról és babakocsikról is. Még ha nem is mindig hasznos az ilyen tapasztalatcsere, hiszen az igazán gyakorlatlan szülők a „hajukra kenhetik” az első évben kapott sokféle tanácsot, fontos, hogy egymás között beszélhessenek róla.

Gobbynak munkahelye, felesége és három lánya van (az ikrek mellett ők nevelik felesége első kapcsolatából született kislányát is), s három gyerekkel evidens volt számukra, hogy valakinek egész nap otthon kell lennie, hogy „fusson a székér”. Ő jár dolgozni – több műszakban a színházba –,

de ha tudja, reggelente ő viszi az ikreket az óvodába. „Az első napok retteneteseek voltak, baromi furcsa érzés, hogy a saját gyerekedet egyszer csak idegeneknek kell odaadni. Egyszerűen nem bírtam elmozdulni. A feleségem ráncigált el onnan.” Barátja, Soren, szintén maga viszi reggelente a kicsit a bölcsődébe, azelőtt ő is ment érte barátnője állandó munkabeosztása miatt. Szegény, hallgatta is a kellemetlen megjegyzéseket. „Mi van, már le is adtad a gyereket? Egyáltalán miért kellett neked a gyerek?” Soren kislánya asztmás, csecsemőként gyakran kellett kórházba mennie. Soren szívesen bent töltötte volna vele az éjszakát, csak azért nem tehetette, mert a kicsi szobatársával bent volt a mamája, így mégsem fektethettek oda mellé egy férfit. De a dolog megoldódott, hiszen a barátnőjét ilyen esetre is betegállományba vette az orvos, neki nehéz lett volna az üzemben betegszabadságot kivennie. Gobby és Soren nyilván az első apakategóriába tartoznak, de erről nem beszélnek. Mindketten elégedett és boldog férfiak, akiknek fontos, hogy gyerekeik papának szólítják őket, és nem Gobbynak vagy Sorenenek...

Dénes Veronika

1%

Köszönjük, hogy segített a gyermekvédelem megerősítésében 2007-ben is! Az összegyűlt felajánlások értéke 448 038.- Ft volt, amit mediációs szolgáltatásunk elérésének fejlesztésére, a rászorulóknak ingyenes mediációjára fordítottunk.

Ha megteheti, döntsön most is így: ajánlja fel a Család, Gyermekek, Ifjúság Kiemelten Közhasznú Egyesületnek személyi jövedelemadójának 1%-át!

Adószámunk: 18067752-2-42

Felhívjuk figyelmét, hogy a 2007. évi SZJA egyházaknak felajánlható 1%-a a 1627-es technikai szám megadásával a gyermekszegénység elleni program támogatását segíti.

Kérjük, ha egyik egyháznak sem kívánja átutalni, adója egy százalékkal támogassa a gyermekszegénység elleni programot!

Köszönjük!